

A 2003. évi hazai CD-ROM-kiadás jellemzői

A Neumann János Digitális Könyvtár és Multimédia Központ Kht. – közkeletű nevén Neumann-ház – által az interneten közreadott CD-ROM diszkográfiában 2004. július 1-jén szereplő adatok szerint Magyarországon az 1990 és 2003 között eltelt 14 évben 2176 alkotás, ezen belül 2003-ban e mennyiség hetede – 315 mű – látott napvilágot. Jelen összefoglalás a tavalyi év „terméséről” és jellemzőiről kíván átfogó képet adni.

A Neumann-diszkográfia – www.neumann-haz.hu – egyre gazdagodó anyagába a legújabb kiadványok adatai döntő többségükben a megjelenés évében bekerülnek, mivel a kiadók nagy része felismerte, hogy a gyors adatközlés alapvetően az ő üzleti érdekeiket (is) szolgálja. Ennek ellenére a lista minden évben olyan kiadványokkal is bővül, amelyek adatai csak jelentős késéssel jutnak el a közreadó Neumann-házhoz. Remélhetőleg ez a fő oka annak, hogy 2003-ban megtorpant az évenkénti gyarapodás lendülete. Amíg ugyanis

- 1990-ben 2,
- 1992-ben 6,
- 1993-ban 14,
- 1994-ben 29,
- 1995-ben 47,
- 1996-ban 129,
- 1997-ben 168,
- 1998-ban 238,
- 1999-ben 245,
- 2000-ben 262,
- 2001-ben 319,
- 2002-ben 373

kiadvány látott napvilágot, addig 2003-ban „csupán” 315 mű jelent meg. (1991. évi kiadvány nem szerepel a diszkográfiában, és van benne 29 olyan, amelynek a pontos évszáma hiányzik.) E csökkenés remélhetőleg csak azt jelenti, hogy a Gutenberg-galaxis e legújabb csillagának az eddigieknél kissé halványabb ragyogása átmeneti állapot, mivel a 2003-ban megjelent alkotások tartalmának értékelése jelentős tematikai gazdagodást mutat.

A művek tartalmának jellemzői

A sorozatok körében 2002-ig bezárólag „Az 1956-os Intézet történelmi CD-ROM sorozata” címtől „A világ városai” címig 82 cím szerepelt. E sorozatok

közül tizenegy 2003-ban 45 új tétellel gazdagodott, mégpedig a következő megoszlásban:

- Cash ügyviteli rendszerek 1,
- Digitális atlaszok 2,
- Hangos szótárak 3,
- Iroda 3,
- A magyar tudomány és technika nagyjai 1,
- Mini Manó 1,
- Navigátor digitális térképek 1,
- Repeta 4,
- Repeta Classic 15,
- Repeta Junior 9,
- Suli Plusz 5.

A sorozatcímek száma 2003-ban ugyanakkor huszonhárommal nőtt, amely gyarapodás minden eddigi évnél nagyobb arányú. Az új sorozatok címe és a bennük megjelent művek száma – 86 tétel –, illetve címe a következő:

- A XX. század nagy lexikonja 4 (Digitális nagylexikon, Irodalmi lexikon, Művészeti lexikon, Világlexikon),
- Acta Patakina 1 (A Rákóczi-család...),
- Arcanum Életmű sorozat 1 (Hóman Bálint munkái),
- CD Iskola 1 (Magyar nyelvtan feladatgyűjtemény),
- Csodálatos állatvilág 4 (Emlősök, Halak, Hüllők-kétéltűek, Madarak),
- Hangos könyvek 3 (Agatha Christie: Gyilkosság Mezopotámiában, Janikovszky Éva: Égigérő fű, Szerb Antal: Utas és holdvilág),
- IHB sorozat 1 (Haszongépjárművek és a kombinált fuvarozás...),
- Katedra 2 (Francia szótár felolvasással, Olasz szótár felolvasással),
- KIVI oktatósorozat 4 (Biológia, Kémia, Matek, A sport világa),
- Magyar Kézművesség 1 (Tojásdíszítés),

- Menjünk világgá 3 (Burma, Egyesült Államok, Mexikó),
- Military 1 (Repülők és helikopterek),
- Mobil nagyokos 6 (I–II–III–IV–V–VI.),
- Móka és tanulás 9 (Betűk és számok, Gondolkozz, Gondolkozz gyorsan, Játssz és gondolkodj, Kirakók és kihívások, Légy kreatív, Logikai játékok, Matek 5–8 évig, Memória és Logika),
- Multimédia menedzsment könyvtár 9 (Csapatmunka, Értékesítés, Humánpolitika, Kommunikáció, Motiváció, Önszervezés, Ügyfélszolgálat, Változás-menedzsment, Vezetéstechnika),
- Nyelvakadémia 9 (Francia 3, Olasz 3, Spanyol 3),
- Nyelvsziget 7 (Angol 3, Német 3, Olasz–francia–spanyol),
- Repeta Basic 4 (Ének, Matematika 1–2. osztály, Matematika 3–4. osztály, Olvasás 1–2. osztály),
- Tesco Könyvtár 6 (Horgászat, Vadászat, Ajándékkészítés, Foltmunka 2, Ünnepek),
- Tesco tanár 5 (Angol tematikus tesztek, Biológia, Emberek és lakóhelyeik, Fizika–csillagászat, Fizika–elektromosság)
- Tip and Klickr 1 (Nyelvvizsga-előkészítő),
- Top Games 1 (Logikai és kártyajátékok),
- X professzor képes enciklopédiája 3 (Biológia, Fizika, Kémia).

A témakör szerinti besorolás az előző két évi feldolgozás gyakorlatához hasonlóan (a 169/2000. [IX. 29.] korm. sz. rendeletben szereplő kategóriák szerint) történt. Ennek alapján az egyes tudományágakat az alábbi tételszámok képviselik:

- lexikonok és általános művek 6,
- természettudományok 80,
- műszaki tudományok 28,
- agrártudományok 3,
- társadalomtudományok 33,
- bölcsészettudományok 115,
- művészetek 8,
- hittudomány és vallás 1,
- tudomány- és technikatörténet 3.

A többi alkotás cím alapján nem volt besorolható.

A tudományágakon belül az egyes tudományterületeket képviselő művek és ezek száma a következő:

- biológia 27,
- csillagászat, űrkutatás 2,
- élelmiszeripar 2,
- építőipar 2,
- építőművészet 1,
- fizika 10,
- földrajz, földtan 11,
- haditechnika 1,

- hadügy, honvédelem 1,
- információ- és számítástechnika 16,
- iparművészet 1,
- irodalom 10,
- kémia 8,
- képzőművészet 1,
- könyvtár, kommunikáció 5,
- környezet, környezetvédelem 5,
- közlekedés 8,
- matematika, algebra 17,
- művészet, kultúrtörténet 5,
- néprajz, kulturális antropológia 3,
- nyelv, nyelvészet, idegen nyelv 37,
- oktatás, nevelés, sport, játék 28,
- pszichológia 2,
- színházművészet 1,
- történelem 2,
- utazás, idegenforgalom 2,
- villamos ipar, távközlés 1,
- zeneművészet 4.

A Magyarországgal foglalkozó, illetve magyar vonatkozású alkotások (51) címei:

- Álmok álmodói – világgraszáló magyarok,
- Apponyi hungarica – Antiqua katalógus,
- Árpád-kori okmánytár,
- Bardi Terézia: Soproni jezsuita díszletkönyv,
- Bay Zoltán (1900–1992),
- Borsod-Abaúj-Zemplén megye,
- Bölcsöd e táj,
- A budai vár,
- Czuczor–Fogarasi: A magyar nyelv szótára,
- Domanovszky: Magyar művelődéstörténet,
- Az édesvizek gerinctelen állatai Mo.-on,
- Erdélyi királyi könyvek 1–9.,
- Erdélyi királyi könyvek 10–19.,
- Az erdővédelem magyarországi szakirodalmi,
- Fagazdasági Céginformációs Marketing Adatbázis,
- Földalatti Magyarország – Gyöngyös és Mátra,
- Híres felfedezők, legendás utazók,
- Irány Magyarország,
- Kalotaszeg,
- Királyi könyvek 39–47.,
- Kossuth Lajos hírlapírói munkássága,
- A középkori erdélyi püspökség templomai,
- A középkori Magyarország levéltári forrásai,
- A közgyűjtemények és a tudomány,
- A magyar állam főméltóságai,
- Magyar betűkészlet,
- Magyar Könyvszemle,
- A magyar labdarúgás története,
- Magyar nyelvtan feladatgyűjtemény,
- Magyar történeti életrajzok,
- Magyarok bejövetele,

- Mária Teréziától Kossuth Lajosig,
- Mezőgazdaságunk az EU-elvárásokban,
- Az MSZMP központi vezető szervei üléseinek napirendi jegyzékei,
- NWS 2003. Pécsi Tudományegyetem,
- Országos Arany Oldalak,
- A Rákóczi-család a Sárospataki Református Kollégiumban őrzött dokumentumok tükrében,
- Száz magyar falu könyvesháza,
- Századok – a Magyar Történelmi Társulat Közlönye,
- SZJ-TEÁOR 2003,
- Tolnai történelmi enciklopédiája,
- Történetek a magyar (és a külföldi) számítástechnika (h)őskorából,
- Tündérbert – erdélyi emlékezet,
- Vác, város a Duna partján,
- Vásárhelyi veduták. Képeslapok a 19–20. századból,
- Virágaink – Magyarország virágos növényei.

A tudomány- és technikatörténet tartalmú kiadványok címe:

- Álmodók álmodói – világgraszáló magyarok,
- Bay Zoltán (1900–1992),
- Történetek a magyar (és a külföldi) számítástechnika (h)őskorából.

A megjelent művek oktatási szint szerinti megoszlása:

- óvoda – 13,
- általános iskola – 23,
- középiskola – 31,
- felsőoktatás – 6.

Ebben a kategóriában a számok összege nem azonos az alkotások számával, mivel több olyan kiadvány is létezik, amelyik az óvoda és az általános iskola, illetve az általános iskola és a középiskola korosztályai számára egyaránt ajánlott.

A nyelvoktatás céljaira készített kiadványok (34) nyelvek szerinti megoszlása a következő:

- angol – 9,
- francia – 4,
- német – 6,
- olasz – 5,
- spanyol – 4,
- magyar – 3,
- több nyelv – 3.

A kiadás jellemzői

A 2003-ban megjelent 315 kiadványt 90 kiadó adta közre. A kiadott művek száma alapján a kiadók toplistáját az alábbiak mutatják.

1. Elektronikus kiadók: Informania Digitalmedia 82, Arcanum 25, Multimédia Holding 12, Panemex 11, Mikrosuli 10, Dynamic Systems 9, Training Media 9, Travelbox Hungária 9, Profi-Média, ComWare és Westel 6-6.
2. Könyv- és lapkiadók: Nemzeti Tankönyvkiadó és Verlag Dashöfer 6-6, Akadémiai Kiadó és Fórum Média Kiadó 4-4, Corona Sacra Könyvkiadó, KJK Kerszöv és Kossuth Kiadó 3-3.
3. Könyvtárak, levéltárak és múzeumok: Magyar Nemzeti Múzeum 2, Budapesti Történelmi Múzeum, Magyar Országos Levéltár, Németh László Városi Könyvtár, Nemzeti Történelmi Emlékpark, NIIF Iroda, Országos Színháztörténelmi Múzeum és Intézet, Tragor Ignác Múzeum 1-1.
4. Oktatási intézmények: BME OMIKK, Eszterházy Károly Főiskola, LSI Oktatóközpont, Németh László Gimnázium és Általános Iskola, Sárospataki Református Kollégium 1-1.
5. Társadalmi szervezetek: Enciklopédia Humana Egyesület 3, Független Ökológiai Központ Alapítvány, Millenáris Kht., Szomszédvári Egyesület 1-1.
6. Magánkiadók: Csiffáry Tamás 3, Karcsú Antal és Kristóf László 1-1.

A kiadványok ára 300 és 74 990 Ft között mozog: legolcsóbb a Transzformátor című alkotás, legdrágább az Iroda sorozatban megjelent Ügyfél Várázsló de Lux című mű. Az összes kiadvány 8%-a 1000 Ft alatt, 22%-a ezer és kétezer, 14%-a két- és háromezer, 10%-a három- és négyezer, illetve négy- és ötezer, 21%-a öt- és tízezer, 9%-a tízezer forint feletti áron került kereskedelmi forgalomba. A kiadványokat elenyésző kivételtől eltekintve a kiadók forgalmazzák.

A DVD-kiadványok száma 2003-ban az Arcanum jóvoltából két tétellel emelkedett, ezek:

- Könyvtár IV. történelem,
- Könyvtár V. családtörténet–heraldika.

Beérkezett: 2004. IX. 6-án.